

Pamięci Romualda Traugutta (1826 - 1864)

**CIENIOM TYCH
co przed pół wiekiem
w boju z ręki kata
lub w męce wygnania zginęli
oraz
TYM
co wśród cierpień i niedoli
sztandarowi z lat dawnych wierni pozostali**

Takimi słowami J. Grabiec opatrzył monografię Powstania Styczniowego, wydaną po raz drugi w 1922 roku, w Poznaniu przez Wielkopolską Księgarnię Nakładową Karola Rzepeckiego, Pt. „Rok 1863”1.

W uzupełnieniu publikacji mgr Aldony Nocnej („Zdrój Ciechociński” Nr 03/175/2007, R XVII str. 18-19) podają co następuje:

W dniu 5 sierpnia 1864 r. na stokach Cytadeli o godzinie 9-tej rano powieszono Romualda Traugutta i czterech Jego Towarzyszy: Józefa Toczyskiego, Romana Żulińskiego, Rafała Krajewskiego i Jana Jeziorańskiego. O mającej nastąpić egzekucji zawczasu powiadomiono mieszkańców Warszawy anonsem w „Dzienniku Powszechnym”. Zacytuję fragment z monografii J. Grabca.

„Wystawioną ogromną szubienicę z pięciu zwieszającymi się stryczkami, od rana otoczył W DNIU WYZNACZONYM DLA EGZEKUCJI SILNY KORDON

WOJSKA. Od świtu niemal tłumy ludu ciągnęły, pełne skupienia, i w posępnym milczeniu stawały poza kordonami. Wreszcie z bram cytadeli ukazał się kat z pomocnikami, a za nim silne oddziały żandarmerji konnej i piechoty, otaczające pięć czarno pomalowanych wózków, w których na wązkich ławeczkach siedzieli niezwiązani skazańcy, mając obok siebie modlących się zakonników. Na pierwszym wózku jechał Traugutt, na ostatnim Jeziorański: aczkolwiek razem osądzeni, u stóp szubienicy dopiero ujrzeni się oni poraz pierwszy i ostatni w życiu.... Skazańcy zachowali spokój zupełny.... Traugutt złożwszy ręce, modlił się szeptem z oczami wzniesionymi w górę.... Wszystek tłum padł na kolana (str. 343-344 pisownia aktualna w 1922 roku w Polsce, przypis ALR).

Już w Polsce Odrodzonej po 11 listopada 1918 roku, postanowiono uczcić pamięć uczestników Powstania Styczniowego. Część kamienia czerwonego granitu pod pomnik R. Traugutta w Ciechocinku wzięto z carskiej cerkwi znajdującej się na Pradze w Warszawie, o czym wiedzą nieliczni. Autor notatki usłyszał o tym fakcie z ust starego mieszkańca Ciechocinka w 1979 roku.

W zakończeniu powyższych rozważań pora na podsumowanie i cytat z „Desideraty” (1692), której autor jest nieznan. ...” Wykonuj z sercem swą pracę jakakolwiek by była skromna. Jest ona trwałą wartością w zmiennych kolejach losu. Zachowaj ostrożność w swych przedsięwzięciach - świat bowiem pełen JEST OSZUSTWA. Lecz niech ci to nie przesłania prawdziwej cnoty, wielu ludzi dąży do wzniosłych ideałów i wszędzie życie pełne jest heroizmu.... Rozwijaj siłę ducha by w nagłym nieszczęściu mogła być tarczą dla ciebie.... Tak więc bądź w pokoju z Bogiem cokolwiek myślisz o Jego istnieniu i czymkolwiek się zajmujesz.”2.

Ofiara życia pięciu uczestników Powstania Styczniowego staje się zrozumiała dopiero po lekturze dzieła Tomasza Kempisa „O naśladowaniu Jezusa Chrystusa (1981) rozdziału XII pt. „O pożytku z trudności” (str. 37-39). „To dobrze, że niekiedy napotykamy trudności i przeszkody, bo one zmuszają człowieka, aby wejrzał w swoje serce i przypomniał sobie, że jest tylko przechodniem i nie ma prawa budować nadziei na żadnej rzeczy tego świata”. 3

Jak wytłumaczyć ogrom nienawiści zaborcy w stosunku do Polaków walczących o swoją niepodległość. Objaśnienie odnajdziemy w 4 punkcie testamentu cara Piotra Wielkiego zmarłego w 1725 roku: IV. „ Polskę musimy zniszczyć, podtrzymując tam nieład i niesnaski; ludzi wpływowych trzeba pozyskiwać pieniędzmi; sejm trzeba przekupywać aby mieć wpływ na wybór króla; musimy tam zyskiwać stronników, opiekować się nimi,

posyłać wojska rosyjskie i trzymać je dopóty, dopóki nie znajdzie się sposobności pozostawienia ich tam na zawsze. Jeżeli sąsiednie mocarstwa będą robiły trudności to tymczasem należy je zaspokoić podziałem póki nie będziemy mogli odebrać im tego, cośmy ustąpili”⁴.

Dr Andrzej Lech Ruprecht

Źródła:

1. Grabiec, J., 1922: Rok 1863. Wydanie drugie. Wielkopolska Księgarnia Nakładowa Karola Rzepeckiego, czcionkami Drukarni Dziennika Poznańskiego Tow. Akc. str. 1-359 Poznań.
2. Autor Nieznany, 1692: Desiderata. Tekst znaleziony w starym kościele w Baltimore, datowany na r. 1692. Baltimore.
3. Tomas a Kempis, 1981: O naśladowaniu Jezusa Chrystusa: Przełożyła Anna Kamieńska, Przedmową opatrzył ks. Jan Twardowski. Instytut Wydawniczy PAX, str.1-351. Warszawa.
4. Liebknecht, W., 1901: Odbudowanie Polski. Przekład z upoważnienia rodziny autora z przedmową tłumacza i portretem W. Liebknechta. Wydawnictwo im. H. Bukowskiego Związku Postępowej Młodzieży Polskiej. str. X + 1-47. Zurych.

KONSTYTUCJA NADZIEI

Trzeci Maj, Trzeci Maj.

Płyn piosenka przez Nasz Kraj

„Nasze myśli z dźwiękiem się uniosły.
W owe lata szczęśliwe, gdy senat i posły...”

Tekst wyjęty z Pana Tadeusza.

Dawno napisany, a ciągle nas wzrusza.

Te słowa i dzisiaj być mogą
nauką, ostrzeżeniem i przestrogą.

Znamy powiedzenie „Za króla Sasa
Szlachta piła popuszczając pasa.”

Fortuna dzbankiem wyciekła.

Tak by to mądrość ludowa orzekła.

Tak, tak bracia mili.

Magnacie naszą Polskę przepili.

Korupcja doszła takich rozmiarów,
że sięgano kieszeni rosyjskich carów.

Systematycznie i tak powoli
wchodziła Polska w pęta niewoli.

Konstytucja 3. Maja miała to sprawić,
by mądrych praw zbiorem ojczyznę naprawić.

Żywość Konstytucji jednak był krótkotrwały;

Trzy czarne orły nas rozszarpały.

Austria - Za Wiedeń taka wdzięczność wasza,
zmieniliście Wawel w stajnię Augiasza.

Prusy - Zawsze nam wrogie germańskie plemię
zabrali nasze piastowskie ziemie.

Rosja - To określenie było u nich w modzie,

Polska to Rosja bardziej na zachodzie.

3 Maja lekcją historii i przestrogą.

Sąsiedzi t samo uczynić mogą.

Nowa wada - od siebie najmniej żądać,

łakomie na kieszeń unijną spoglądać.

3 Maj, 3 Maj

Leć piosenka przez Nasz Kraj

Czesław Żywiczka

KURORT
24h TAXI

9484

054 283 22 22

www.kurorttaxi.ciechocinek.biz

■ 10 kurs - gratis*
■ dojazd bezpłatny*

*tylko w granicach administracyjnych miasta Ciechocinka

Laboratorium fotograficzne Kodak - Express

Ciechocinek, ul. Broniewskiego 3, tel. 054 283 62 85, e-mail: lab307@interia.pl

- ✗ fotografia cyfrowa
- ✗ zdjęcia tradycyjne i z nośników cyfrowych
- ✗ wykonywanie zdjęć do dowodów, legitymacji itp.
- ✗ wywoływanie filmów bezpłatnie
- ✗ wykonywanie zdjęć w jedną godzinę
- ✗ sprzedaż filmów i sprzętu fotograficznego

Gwarantujemy miłą obsługę i wysoką jakość usług

Zdjęcia wykonane w naszym laboratorium pozostaną zawsze miłą pamiątką.